

*Міністерство освіти і науки України
Херсонська обласна державна адміністрація
Національна медична палата України
Херсонський обласний центр громадського здоров'я
Херсонська обласна організація Національної спілки краєзнавців України
Херсонський державний університет
Факультет природознавства, здоров'я людини і туризму
Кафедра фізичної терапії та здоров'я людини
Кафедра туризму*

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**РЕКРЕАЦІЯ,
ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ТУРИЗМ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

збірник наукових праць

Херсон – 2018

Р 36 Рекреація, фізична терапія, туризм: досвід, проблеми, перспективи: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю [Текст] / під ред. Гурової А. І., Юрченка В. В. – Херсон, ФОП Вишемирський В.С., 2018. – 324 с.

В збірнику представленні матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Рекреація, фізична терапія, туризм: досвід, проблеми, перспективи», які присвячені питанням оздоровчих технологій та інноваційним методам фізичної терапії, ерготерапії представників різних нозологічних груп; адаптивних фізкультури і спорту, оздоровчого фітнесу, відновленню фармакологічними засобами; шляхам підвищення якості підготовки фахівців у сфері фізичної терапії, ерготерапії; застосуванню нетрадиційних методів реабілітації; актуальним питанням туризму та рекреації; вивченню рекреаційних ресурсів та історико-культурного потенціалу регіону; економіці та підприємництву у сфері туризму та рекреації; інноваційним процесам в індустрії туризму; організаційно-економічним аспектам управління туристичною галуззю.

Редакційна колегія:

Відповідальні редактори:

Гурова А.І. – завідувач кафедри медицини та фізичної терапії, доцент, кандидат біологічних наук;

Юрченко В.В. – завідувач кафедри туризму, доцент, кандидат економічних наук;

Заступники відповідальних редакторів:

Козій Т.П. – доцент, кандидат біологічних наук;

Сидорович Є.С. – старший викладач, кандидат історичних наук;

Члени редакційної колегії:

Глущенко І.І. – декан факультету природознавства, здоров'я людини і туризму, доцент, кандидат педагогічних наук;

Чаланова Р.І. – професор, доктор медичних наук;

Ромаскевич Ю.О. – професор кафедри, доктор медичних наук;

Карпуніна Ю.В. – доцент, кандидат біологічних наук,

Коньков А.М. – доцент, кандидат медичних наук;

Яровий В.Ф. – доцент, кандидат економічних наук;

Котовський І.М. – доцент, кандидат географічних наук;

Технічні секретарі:

Лозинська Л.М. – старший лаборант кафедри медицини та фізичної терапії;

Сидорович О.С. – лаборант кафедри туризму.

Друкується за рішенням оргкомітету Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Рекреація, фізична терапія, туризм: досвід, проблеми, перспективи».

УДК 57(082)

© ХДУ, 2018

© ФОП Вишемирський В. С., 2018

ЗМІСТ

Секція І. «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ. ЕРГОТЕРАПІЯ. ОЗДОРОВЧІ ТЕХНОЛОГІЇ»	10
Авраменко Н.Б., Беспалова О.О.	
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОГРАМИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ПЛОСКО-ВАЛЬГУСНОЮ ДЕФОРМАЦІЄЮ СТОП	10
Андрієць М.Є.	
ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВОЇНІВ АТО В МІСТІ ХЕРСОНІ	14
Бердюгін Д.	
ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ВЕГЕТО-СУДИННІЙ ДИСТОНІЇ ЗА ГІПОТОНІЧНИМ ТИПОМ	18
Беспалова О.О.	
ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ТРЕНІНГ, ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ	20
Бірюкова Т.В.	
ВПЛИВ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ НА ФІЗИЧНИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ З ВАДАМИ СЛУХУ	24
Богдановська Н.В., Кальонова І.В.	
ОСОБЛИВОСТІ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	29
Боржкова Я., Васильєва Н.О.	
ЗАСТОСУВАННЯ ЛФК У ПІСЛЯПОЛОГОВОМУ ПЕРІОДІ	35
Васильєва Н.О.	
САНАТОРНО-КУРОРТНЕ ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ З НОВОУТВОРЕННЯМИ	38
Велюш Д.Ю.	
ВПЛИВ ДЕЛЬФІНОТЕРАПІЇ НА СТАН ДІТЕЙ ІЗ ПСИХОФІЗИЧНИМИ РОЗЛАДАМИ	41
Веслополова Т.М.	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗІОТЕРАПІЇ ПРИ ВАРИКОЗІ НИЖНІХ КІНЦІВОК	43
Вестнес А., Васильєва Н.О.	
ВИКОРИСТАННЯ ЛІКУВАЛЬНОЇ ГІМНАСТИКИ В ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНИЙ ПЕРІОД ПРИ ТРАВМАХ КОЛІННОГО СУГЛОБА	48

декілька рівнів: початковий, середній та для тренуваних, кожен з яких вирішує свої завдання.

Так, функціональний тренінг - це тренування, спрямоване на навчання руховим діям, виховання фізичних якостей (загальної витривалості, координаційних (збереження рівноваги), силових здібностей та гнучкості, а також гармонійний розвиток всіх м'язових груп опорно-рухового апарату.

Список використаних джерел

1. Беляк Ю.І. Класифікація та методичні особливості засобів оздоровчого фітнесу // Педагогіка, психологія та медико - біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2014. – № 11. – С. 3-7.

2. Василенко А. Функциональный тренинг / А. Василенко [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.jv.ru/news/item/id-04.10.2010>.

3. Калашников Д.Г. Учебник персонального тренера / Д.Г. Калашников: Франтэра. - М., 2010. – С. 181.

4. Мирошников А. Методология функционального тренинга / А. Мирошников [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.maxfit.su/d/d1.shtml>– 2010.

5. Мякинченко Е.Б. Диагностика состояния клиентов в фитнесе / велнес-клубе / Е.Б. Мякинченко, В.И. Нечаев, М.Д. Дидур, Л.Л. ИONOва, О.В. Алимova. – ТВТ Дивизион. – 2009. – С. 244.

Бірюкова Т.В.

ВПЛИВ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ НА ФІЗИЧНИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ З ВАДАМИ СЛУХУ

Анотація. У статті розглянуто особливості фізичного розвитку та стану здоров'я дітей з вадами слуху. Розкритий вплив цілеспрямованої корекції фізичного розвитку, рухових порушень, загального соматичного стану організму дітей з вадами слуху засобами фізичної реабілітації.

Ключові слова: фізична реабілітація, вади слуху, корекція порушень.

Сенсорні системи тісно пов'язані з фізичним, психічним розвитком та рухом дітей. Виключення будь якої системи аналізаторів означає порушення всього ходу розвитку дитини. За статистичними даними значна кількість дитячого населення України має порушення слуху. Питанню фізичної реабілітації цієї категорії дітей приділяють велику увагу, однак існує низка проблем, пов'язаних з особливостями розвитку їхньої рухової сфери, фізичного розвитку та фізичної підготовленості.

Між порушенням слуху й руховою системою існує тісна функціональна взаємозалежність [1, с.73]. Дослідження науковців відзначають своєрідність рухової сфери дітей із порушенням слуху:

низький рівень розвитку просторового орієнтування; відхилення в розвитку моторної сфери (дрібної моторики кисті та пальців рук, узгодженості рухів окремих ланок тіла в часі й просторі, диференціювання та ритмічності рухів); недостатньо точна координація й невпевненість рухів, що виявляється в основних рухових навиках; сповільненість оволодіння руховими навиками; важкість збереження в глухих і слабочуючих осіб статичної та динамічної рівноваги; відставання в розвитку фізичних здібностей (швидкісно-силових, силових, витривалості та ін.); сповільнена реагуюча здатність, швидкість виконання окремих рухів і темпу рухової діяльності в цілому [2, с.189; 3, с. 9].

Порушення в руховій сфері слабчуючих школярів носять взаємопов'язаний характер й обумовлені загальними причинами: структурою слухового дефекту, ступенем функціональної активності вестибулярного аналізатора, недостатністю мовної функції, скороченням обсягу інформації, станом рухового аналізатора. Глухі школярі витрачають на освоєння складно-координованих навиків значно більше часу, поступаються в статичній і динамічній рівновазі школярам зі збереженим слухом, мають менший рівень максимальних досягнень у точності та визначенні часу рухів [11, с. 8].

Дослідження координаційних здібностей виявило в глухих дітей недостатньо точну координацію, невпевненість рухів, трудність збереження статичної й динамічної рівноваги, низький рівень просторового орієнтування, уповільнене оволодіння руховими навичками [11, с. 12].

Фахівці пояснюють порушення рухової сфери слабчуючих дітей недостатньою функціональною активністю вестибулярного апарату [12, с. 20]. Вестибулярна система глухих дітей характеризується зниженням функціонального стану, що негативно впливає на статичну й динамічну рівновагу. Ураження слухового аналізатора позначається на роботі кінестетичного апарату, супроводжується затримкою формування прямостояння, порушенням м'язового тону та здатності підтримання рівноваги, недорозвиненням просторової орієнтації, труднощами в диференціації рухових відчуттів і виконанні складно-координаційних рухів, у недостатньому виробленні чітких, плавних і розмірених рухів [6, с. 7; 10, с.11].

І.В. Хмельницька встановила, що показники, які характеризують здатність дітей із порушенням слуху до збереження стійкості статичної пози статистично вірогідно нижчі, ніж показники їхніх здорових однолітків. Під час ходьби з розплющеними очима глухі діти старшого віку тримаються так само, як і здорові. Проте в процесі ходьби із

заплющеними очима між глухими й дітьми зі збереженим слухом виявлено помітну різницю. Розлади рівноваги в глухих за відсутності зорового контролю відзначаються в 45,7 % [13, с. 14].

Результати аналізу особливостей прояву швидкісних якостей засвідчили виражені відмінності між глухими дітьми та дітьми зі збереженим слухом. Середні величини швидкості сенсорно-рухової реакції при зниженні інтенсивності звукового інформаційного потоку виявилися меншими, ніж при нормальному функціонуванні слухового аналізатора. Час латентного періоду зорово-моторної реакції в глухих відрізняється від здорових однолітків.

В ігровій діяльності, де потрібний комплексний прояв швидкісних якостей, найбільше відставання від школярів зі збереженим слухом за рівнем розвитку швидкості спостерігається в молодшому та, частково, у середньому шкільному віці. Швидкість як комплексна рухова якість людини має велике значення для успішного орієнтування й мобільності дітей. Водночас існують численні підтвердження того, що рівень розвитку всіх форм прояву швидкості (час рухової реакції, частота одиночного руху чи цілісного рухового акту) у слабчучих дітей значно нижча, ніж у здорових однолітків.

За даними фахівців, у дітей із порушеннями слуху спостерігається низький рівень м'язової сили. Зокрема, у цього контингенту реєструють відставання показників станової сили й статичної витривалості.

До характерних особливостей фізичної підготовленості глухих дітей середнього шкільного віку належать низькі показники загальної фізичної підготовленості, особливо рівень розвитку сили та гнучкості [9]. Останнє в роботі з глухими школярами набуває особливої значущості, якщо мати на увазі той винятковий вплив мови на психічний і фізичний розвиток глухих дітей, який відзначено в дослідженнях загальної та спеціальної психології [5]. Аналіз наукових досліджень, педагогічних спостережень і проведені обстеження фізичного стану дітей, котрі не чують, виявили значне відставання в показниках швидкісно-силових якостей та різних проявах координаційних здібностей. Дослідження, проведені Н.Г. Байкіною, Л.Г. Евсеєвим та ін., свідчать про те, що порушення слуху в дітей уже в 7-10 років супроводжуються розладами рухової функції та координаційних здібностей [4; 7]. У низці робіт указано, що в слабчучих дітей простежується затримка розвитку локомоторних функцій, що, зі свого боку, впливає на формування зв'язків між аналізаторами, звужує ближній простір, порушує точність рухів,

статичну й динамічну рівновагу, здатність засвоювати заданий ритм рухів [4; 6].

Характеризуючи фізичний розвиток глухих і слабочуючих дітей, багато авторів відзначають, що втрата (або порушення) слуху в дитячому віці вповільнює природний хід їхнього фізичного розвитку. У цих дітей нижчі, порівняно зі здоровими однолітками, основні показники фізичного розвитку: довжина й маса тіла, окружність грудної клітки [8].

Корекція рухової сфери глухих дітей, застосування засобів та методів фізичної реабілітації стає необхідною умовою вирішення проблеми їх адаптації до умов сучасного життя. Рішення проблеми корекції рухової сфери пов'язано з розвитком і тренуванням функції рівноваги, формуванням правильної постави, корекцією і профілактикою плоскостопості, розвитком дихання, координації рухів. Одним з важливих корекційних завдань глухих і слабочуючих дітей є розвиток їхнього орієнтування в просторі. Для цього використовуються вправи, пов'язані зі зміною місцезнаходження дитини і розміщення інвентарю в залі, зміною напрямку й умов руху. Дітей необхідно тренувати у швидкому виконанні ряду рухів, розвивати їх рухову реакцію в іграх, змінювати умови застосування сформованих навичок і умінь. Використання звукового супроводу у процедурах фізичної реабілітації допомагає розвитку відчуття ритму, вібраційній чутливості, розрізненню повільних і швидких звучань, що сприяє розвитку слухового сприйняття. При розучуванні нових рухових дій на заняттях з глухими дітьми рекомендується застосовувати повільні музичні композиції з яскраво вираженим низькочастотним звучанням у ритмі *andante* (спокійний) або *moderato* (середній). В реабілітаційно-відновні заходи також включають технічні засоби реабілітації. Ними являються спеціальні засоби для самообслуговування, догляду, орієнтування, спілкування і обміну інформації та засоби для навчання і занять трудовою діяльністю, протезні вироби (слухові апарати, кохлеарні імпланти). У процесі занять у дітей розвивається довільна увага, вміння діяти по наслідуванню дорослому і по наочному зразку, а потім і самотійно виконувати вправи, орієнтуючись на словесні інструкції. Діти вчаться діяти в колективі, погоджуючи свої дії з діями інших дітей, допомагають їм, виявляють ініціативу, самотійність, витримку в іграх і вправах. Досягнення успіху у виконанні завдань і вправ позитивно відображається на особистісному розвитку дитини. Важливе значення для подальшого фізичного розвитку має формування зацікавленості до занять. Необхідні систематичні проведення з дітьми занять, у зміст

яких включається робота щодо загального розвитку, а також спеціальні ігри та вправи з розвитку мовлення, слухового сприйняття. Тривалість занять та їх кількість залежать від віку дитини, його психофізичного стану. Заняття проводяться протягом дня кілька разів, в періоди бадьорості дитини. Для підвищення у глухих дітей стійкості уваги доцільно проводити заняття у вигляді гри або вправи колірною і звуковою супроводу, що активізують компенсаторні можливості сенсорних систем глухих дітей. З метою підвищення рухової активності у процедурах фізичної реабілітації рекомендується застосовувати ритмічну музику з пульсуючими колірними режимами (червоного, жовтого і зеленого кольорів), адекватну завданням і структурі рухових дій, виконуваних дітьми.

Список використаних джерел

1. Альошина А. Проблеми фізичної реабілітації підлітків з порушенням слуху, які мають дефекти постави / А. Альошина // Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт : журнал / уклад. А.В. Цьось, А.І. Альошина. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. – Вип. 11 – С. 72-77.
2. Афанасьєва А.С. Сравнительная характеристика биометрического профиля тела слабослышащих детей среднего школьного возраста и здоровых / А.С. Афанасьєва, О.Л. Луковская, К.Н. Сергиенко, С.И. Васецкая // Физическая культура: научные проблемы физического образования и спорта. – 2012. – Вып. 7. – С. 188-190.
3. Бабій І.М. Корекція рухової сфери глухих підлітків швидко-силовими вправами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.03 «Корекційна педагогіка» / І. М. Бабій. – К., 2002. – 13 с.
4. Байкина Н.Г. Диагностика и коррекция двигательной сферы у лиц с нарушением слуха : учеб. пособие для студ. фак. физ. воспитания, спец. психологов и педагогов, тренеров по паралимпийскому и инвалидному спорту / Н.Г. Байкина. – Запорожье, 2003. – 232 с.
5. Голозубець Т.С. Методика адаптивного физического воспитания глухих детей младшего школьного возраста с использованием креативных средств физической культуры: автореф. дис. на соискание ученой степени канд. пед. наук : 13.00.04 «Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры» / Т.С. Голозубець. – Хабаровск, 2005. – 18 с.
6. Держинская Л.Б. Методика коррекции отклонений в развитии глухих дошкольников средствами ритмической гимнастики : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. пед. наук : спец. 13.00.04 / Л.Б. Держинская – Волгоград, 1997. – 23 с.
7. Евсеев Л.Г. Теория и организация адаптивной физической культуры / Л.Г. Евсеев. – М. : Сов. спорт, 2005. – 448 с.
8. Зіяд Хмаїді Ахмад Насраллах. Корекція порушень постави слабочуючих школярів засобами фізичного виховання : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. фіз. вих. і спорту : спец. 24.00.02. «Фізична культура, фізичне

виховання різних груп населення» / Насраллах Зіяд Хмаїді Ахмад. – К., 2008. – 20 с.

9. Калмыков С.А. Методика коррекции и развития силы и гибкости у глухих детей среднего школьного возраста в специальных (коррекционных) образовательных учреждениях : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры» / С. А. Калмыков. – Тамбов, 2007. – 20 с.

10. Киргизов А.М. Разработка и реализация оздоровительно-коррекционного процесса по физическому воспитанию у глухих детей : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры» / А.М. Киргизов. – Улан-Уде, 2011. – 23 с.

11. Ляхова И.Н. Коррекционное значение гимнастики в учебно-педагогическом процессе по физическому воспитанию глухих школьников младших классов : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. пед. наук. / И.Н. Ляхова. – М., 1992. – 17 с.

12. Питнава Т.А. Методика адаптивной двигательной рекреации людей зрелого возраста с нарушениями слуха / Т.А. Питнава // Теория и практика физической культуры. – 2010. – № 2. – С. 19–21.

13. Хмельницька І.В. Комп'ютерні системи контролю моторики школярів 7–10 років з вадами слуху в програмуванні фізкультурних занять : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. фіз. вих. і спорту : спец. 24.00.02. «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / І.В. Хмельницька. – К., 2006. – 20 с.

Богдановська Н.В., Кальонова І.В.

ОСОБЛИВОСТІ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

***Анотація.** У статті наведено експериментальні дані щодо ефективності застосування комплексної корекційної програми в дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку в умовах інклюзивного навчального закладу. Показано, що діти із затримкою психічного розвитку мають низьку концентрацію уваги, низький рівень сформованості основних розумових операцій, пам'яті, порушення дрібної моторики та координаційних функцій. Застосування протягом навчального року корекційних занять з лікувальної фізичної культури сприяло достовірному покращенню всіх складових психофізичного розвитку.*

***Ключові слова:** діти, затримка психічного розвитку, інклюзивна освіта, лікувальна гімнастика, корекційні вправи.*

Аналіз проблеми. На сучасному етапі розвитку системи освіти в Україні одним з основних є завдання створення умов для розвитку особистості кожної дитини відповідно до її психічних та фізичних

**Секція І.
«РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ТА ОЗДОРОВЧІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

Наші автори

Авраменко Надія Борисівна – викладач кафедри здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії Навчально-наукового інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Андрієць Маргарита Євгенівна – магістрантка I курсу спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» Херсонського державного університету.

Бердюгін Дмитро Олександрович – студент IV курсу напряму підготовки «Здоров'я людини» Херсонського державного університету.

Беспалова Оксана Олександрівна – викладач кафедри здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії Навчально-наукового інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Бірюкова Тетяна Вікторівна – викладач кафедри медицини та фізичної терапії Херсонського державного університету.

Богдановська Надія Василівна – завідувач кафедри фізичної реабілітації, доктор біологічних наук, професор Запорізького національного університету.

Боржкова Яна Володимирівна – студентка IV курсу напряму підготовки «Здоров'я людини» Херсонського державного університету.

Васильєва Наталія Олегівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри медицини та фізичної терапії Херсонського державного університету.

Велюш Діана Юрійівна – магістрантка I курсу спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» Херсонського державного університету.

Веслополова Тетяна Миколаївна – медична сестра хірургічного відділення КЗ «Херсонська міська клінічна лікарня імені О.С. Лучанського», студентка III курсу напряму підготовки «Здоров'я людини» Херсонського державного університету.

Вестнес Альона Анатоліївна – магістрантка I курсу спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» Херсонського державного університету.

Наукове видання

***Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю***

**РЕКРЕАЦІЯ, ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ТУРИЗМ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

Підписано до друку 15.05.2018. Формат 60х 84/16. Папір офсетний
Наклад 300 примірників. Гарнітура Times.
Друк ризографія. Ум. друк. арк. 18,08. Обл.-вид. арк. 19,44.
Замовлення № 787.

Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С.
Свідоцтво про внесення до державного реєстру суб'єктів видавничої справи:
серія ХС № 48 від 14.04.2005
видано Управлінням у справах преси та інформації
73000, Україна, м. Херсон, вул. Соборна, 2.
Тел. (050) 133-10-13, (050) 514-67-88
e-mail: printvvs@gmail.com

*Міністерство освіти і науки України
Херсонська обласна державна адміністрація
Національна медична палата України
Херсонський обласний центр громадського здоров'я
Херсонська обласна організація Національної спілки краєзнавців України
Херсонський державний університет
Факультет природознавства, здоров'я людини і туризму
Кафедра фізичної терапії та здоров'я людини
Кафедра туризму*

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**РЕКРЕАЦІЯ,
ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ТУРИЗМ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

збірник наукових праць

Херсон – 2018